

Učiteljski tovariš

Stanovsko politično glasilo J. U. U. — sekcije za dravsko banovino v Ljubljani

Mesečna priloga »Prosvea«

Uredništvo in uprava: Ljubljana, Frančiškanska ulica 6/1. Rokopisov ne vračamo. Nefrankiranih pism ne sprejemamo. Izhaja vsak četrtek. Naročnina letno 60 Din za inozemstvo 80 Din. Člani sekcije J. U. U. plačajo list s članarino. Oglasi po ceniku in dogovoru, davek posebe. Pošt. ček. rač. 11.153. Telefon 3112

Šest let brezposelnosti slovenskega učiteljskega naraščaja

Ni ga glasu, ki bi tako žalostno odjeknil med slovenskim učiteljstvom, kakor proseč klic več stotin nezaposlenih učiteljskih abiturientov za delo, kruh in eksistenco, za človeka vredno življenje. Pred našimi očmi hirajo telesno, duševno in moralno mlada življenja, vtapljajo se v negativizmu in pesimizmu, iztezajo brezmočne roke po rešilni bilki — zaman: ne moremo jim na pomoč. Vse, kar zmoremo, je, da z njimi vred kličemo v svet glas o nesreči, ki se bliža, da obujamo javno vest ter skušamo prepričati, da vse to ni potrebno, ni nujno.

Zal, vse naše vpitje se izgublja v gluho noč. Od nikoder nikakega odmeva. Podoba je, da se tudi to vprašanje rešuje po stari prislovici »Kdor molči, desetim odgovori«. Poglavlje brezposelnosti naših učiteljskih abiturientov, ki so doslegli v letošnjem letu rekordno število 719, se uvršča tako z adekvatno aktualnostjo v celotno problematiko slovenske prosvete.

In vendar ne smemo pustiti, da bodo šli odločujoči činitelji še nadalje preko tega vprašanja molče na dnevni red. Rekli smo, da je postala ta zadeva del slovenske kulturne problematike. Število brezposelnega učiteljstva raste iz leta v leto — že dolgih šest let. Kulturno vprašanje iz tega je pa postalo samo pri nas, v Sloveniji. Nikjer ni po drugih delih države niti približno toliko čakajočega učiteljstva kakor pri nas, nikjer ni pa tudi drugih čakajočih problemov toliko, kolikor se jih je nakupičilo zadnja leta v vsem slovenskem kulturnem življenju. Slovenija postaja pojem perečih vprašanj, ki čakajo, »vehementno« čakajo na rešitev. Vsa ta vprašanja dozorevajo polagoma, a neizbežno, v eno samo težko in vedno bolj pereče slovensko vprašanje.

Že zopet se zbirajo naši narodni zastopniki v stolnem Beogradu Jugoslavije, v tistem Beogradu, kjer se morajo reševati tudi naša vprašanja, kjer se mora slišati tudi slovenski glas, kamor je poslalo tudi naše ljudstvo svoje odposlance.

V teh dnevih, ki imajo odločiti zopet za vse leto možnosti gmotnega in duhovnega razvoja slovenskega dela naše države, dvigamo ponovno svoj glas in kličemo vsem, ki po svojem poslanstvu morajo prisluhniti bednim in čakajočim, vsem onim, ki zro ob vratih novega proračunskega leta z upom in trepetom v svojo bodočnost. Ali se začenja zanje zopet novo leto, eno celo leto stradanja in obupavanja, zopet eno leto počasnega hiranja in propadanja v brezdelju in razdvojenosti? Ali se današnji svet in celo njegova elita res ne more živeti v strahotno stanje mladega človeka, ki čaka štiri, pet in celo že šest let, kdaj se ga bo naše krščansko občestvo usmili in mu odprlo vrata, ne v blagodat in razkošje, marveč v trdo delo, ki naj mu vrne vero, da je na svetu še potreben, da njegova eksistenca ni več nonsens, ne usodna pomota in igrača brez vrednosti v rokah zlih moči, ki z mefistovski naslado tirajo vso našo »kulturo« na rob propada.

Ali se bo sedaj, na pragu sedmega proračunskega leta zaustavila ta pot, ali smejo ti naši najbednejši upati, da pomeni letošnje leto preobrat k boljšemu? Ali je mogoče ali ne, da neha letos, ko vsa naša oficialna javnost s ponosom ugotavlja splošen preobrat na boljše, za brezposelno slovensko učiteljstvo doba trpljenja in obupavanja in da paše tudi nanje usmiljen drobce povračajoče se gospodarske konjunktуре? Ali bo z njimi vred deležna tudi naša slovenska osnovna šola ogrevajočega žarka nove, toplejše in kulturnejše dobe, po kateri hrepenimo že toliko let?

Kolikokrat smo že kričali svojo bol v gluho noč!

Ne moremo verjeti, da bi nas doletela ista usoda tudi sedaj po šestih letih. Ne moremo verjeti, ker nečemo in ne smemo postati obupanci, ker nam je optimizem še edino oporišče, ki nas drži kot rešilni pas na valovih današnjega kaosa.

Verovati hočemo, da se naša slovenska delegacija v prestolnici zaveda, kakšne so razmere pri nas in da ne sme pustiti slovenske mladine, da bi v prenatrpanih razredih še nadalje zaman čakala na svoje vzgojitelje, ne mladega učiteljskega naraščaja, da bi stopil tudi v sedmo leto

Nujna je rešitev problema brezposelnih učiteljskih abiturientov

Problem brezposelnih učiteljskih abiturientov ne zadeva samo onih 700 mladih brezposelnih učiteljev, ki danes čakajo namestitve, ta problem zadeva ves učiteljski stan in še več, zadeva narod in državo kot celoti. L. 1931. je rojstno leto brezposelnosti med učitelji.

V Sloveniji imamo 4 učiteljska, 2 državni, ki sta mešani, in 2 privatni ženski.

Spodnja tabela kaže, koliko učiteljev in učiteljic so nam dala ta učiteljska v razdobju od l. 1931. do 1936.

Leto	Absolviralo na šoli						Skupaj		Vseh
	moško učit. Ljubljana	moško učit. Maribor	žensko učit. Ljubljana	žensko učit. Maribor	Zasebna učiteljska	učiteljska	moških	ženskih	
1931	38	41	70	60	—	—	79	130	209
1932	39	49	74	58	24	—	88	156	244
1933	22	41	66	69	—	—	63	135	198
1934	30	50	58	74	46	—	80	178	258
1935	37	27	54	40	28	—	64	142	206
1936	27	24	50	51	39	—	51	140	191
Skupaj	193	232	372	372	137	—	425	881	1306

Dočim so do l. 1931. vsi absolventi prej ali kasneje stopali v službo, ostaja od l. 1931. naprej vedno večje število brezposelnih, kot kaže naslednja tabela.

Letnik	Abiturientov	Nameščenih	Ostane	Do letos nameščenih	Ostane brezposelnih
1931	209	53	156	53	156
1932	244	14	230	67	386
1933	198	—	198	67	584
1934	258	340	—	407	502
1935	206	98	108	505	610
1936	191	82	109	587	719
Skupaj	1306	587	7.9	587	719

Iz tabele jasno razvidimo, da število brezposelnih stalno raste, čeprav število absolventov (z izjemo l. 1932 in 1934.) pada. Letno absolvirajo učiteljska ca. 217 abiturientov, službo jih dobi pa samo ca. 97, torej jih ostane letno brez službe ca. 120. Tako dobimo končno sliko, da je izmed 1306 abiturientov od l. 1931. do 1936. ostalo brez posla 719, t. j. 55%.

Javlja se nam vprašanje, kdaj bo to veliko število brezposelnih učiteljev prišlo do kruha, če bodo dobivali namestitve, kot so jih do zdaj, po »kapljicah«? Če dobi službo vsako leto ca. 97 absolventov, bo nameščenih čez 5 let 485 učiteljev, ostalo jih bo še 234 s prirastkom v 5 letih: ca. 1300! Po tem računu bodo nameščenih vsi tisti, ki sedaj čakajo, šele čez 7 let ($97 \times 7 = 679$). Seveda bo do takrat že ca. 1500 novih brezposelnih!

Jasno nam mora biti, da s tem načinom reševanja brezposelnosti v učiteljskih vrstah kot je bil v zadnjih 6 letih (z izjemo l. 1934., ko je bilo nameščenih prav toliko, kot jih je absolviralo), ne bo problem rešen! Za letošnje leto je predvidenih za vso državo 800 novih nastavitvev, od teh jih odpade na Slovenijo 10%, t. j. 80.

V interesu mladih ljudi, ki so brez dela in kruha, in v interesu narodne prosvete pa je, da se ta problem reši čimprej in korenito!

V interesu 700 mladih ljudi, ki so si kot svoj življenjski namen in delo izbrali učiteljski poklic, se zanj 9 let pripravljali v šoli, večinoma vsa ta leta bedno živeli, saj so skoraj vsi iz revnih, kmečkih, delavskih in nižjeuradniških slojev, za katerih študij so si starši trgli od ust zadnji grizljaj. Zdaj stradajo naprej, životarijo, tlačijo jih zavest, da si ne morejo ustvariti najprimitivnejših ekonomskih pogojev za življenje, in kar je še hujše, da njihova mladost tone v brezdelju, in četudi delajo karkoli, da je to delo brezciljno, ker ni to njih življenjsko delo, za katerega so pripravljani in poklicani. Nekateri, zlasti dekleta, čakajo brez posla že od l. 1931. — dolgih 6 let. Živeti moram! to je edina gonilna sila, ki jih vodi v tovarne kot navadne delavke, v gostilne kot natakarice, ali pa se udingajo za smešno ceno kot pestunice, varuhinje, instruktorice, postrežnice, sobarice itd. itd. Svoji izobrazbi primerne službe ne dobijo, ker je dovolj kvalificiranih ljudi,

svojega brezdelja, ko je vsepovsod toliko dela med deco in odraslimi, ko bo zahtevala nova doba na vseh pripravišnih novih organizatorjev in učiteljev, če naj slovensko ljudstvo izide enakopravno in življenja zmožno iz enega svojih najtežjih zgodovinskih razdobij.

učiteljska izobrazba pa jih usposablja samo za učiteljski poklic.

Pa naj zopet govorijo suhe številke!

Obupno	Zelo slabo	Slabo	Razmeroma dobro	Dobro	Zelo dobro
pomanjkljiva hrana, nezdravo stanovanje, brez dohodkov, brez očeta ali matere, mnogo otrok v družini	majhni dohodki staršev	skromni dohodki staršev	kolikor toliko dobri dohodki staršev	dobri dohodki staršev	dobro situirani starši
119	160	238	93	92	17

517 brezposelnih abiturientov, t. j. 72% strada, 119 med njimi jih je v obupnem stanju! Kaj pomeni dve in še večletno životarjenje brez vsakršnih dohodkov, med večnim tarnanjem in očitanjem ostalih članov družine, kateremu brez lastne krivde odjedajo kruh in odvzemajo prostor, bo razumel le tisti, kdor je to doživel.

Ali pa je res nadprodukcija učiteljskih moči, ali res ni mesta za teh 700 brezposelnih? Narobe! Naše šole kričijo po novih močeh, premalo je razredov, premalo učiteljev!

Vzemimo v pretres samo najrealnejša dejstva:

V Sloveniji je 223 razredov zaprtih, ker ni učnih moči;

Odkrite besede brezposelne

Zdi se, da so besede o tem, kako čutimo in gledamo svojo brezposelnost, odveč, da mora biti vsakomur jasno, kaj pomeni za mladega človeka. Toda v resnici ni tako. Življenje je namreč s svojo trdoto brezobzirno poenostavilo sodbe in nazore. Ljudje so se umaknili v svet lastnih interesov in spremljajo vse, kar se godi izven meje teh interesov, površno in brez zanimanja. Če so se torej te dni vrinila v časopisne stolpce poročila o brezposelnih učiteljih, je premnogim pomenila le informacijo: 719 ljudi čaka na službo. V mislih so mogoče še dodali: »Težko res. Nekateri so gotovo brez sredstev, premožnih je malo. Ob takem številu je tudi revščine precej.« Mi pa nočemo podajati statistike zavoljo nje same, nočemo govoriti o gmotnih prilikah! Pokazati hočemo, da je brezposelnost v učiteljskih vrstah vsak dan ostrejši narodno kulturni problem po eni, in osebno psihološko-moralni problem po drugi strani. Pokazati hočemo, da smo narodu potrebni, da nas ne morita dejansko brezdelje in dolgočasje, temveč, da pogrešamo svojega dela, dela za katerega nas je usposobila naša izobrazba. Ne pošiljamo informacij, temveč apeliramo na srca vseh, ki čutijo narodno in človeški.

»Mladina je most iz polpreteklega v bodoči razvoj. Ona bo za nami zastavila plug, poglabljala brazde, sejala in krčila še neobdelano zemljo. Mladina, ne denar in stvarni kapital, je naše bogastvo. Mladina cvet naroda, ki bo rodil sad!« tako pravijo.

Mi smo mladina in hočemo biti cvet naroda, zato pa nočemo samo navdušenja in lepih besed. Z dejanjem pokažite, da znate varovati svoje bogastvo, da cenite lep, obetajoč cvet. Ob suši, v dolgem čakanju na blagoslovljeni čas, ki mu bo dal zoreti, ovne tudi najodpornije cvetje.

Ugotavljajo, da je naš narod majhen in gospodarski šibak. Ob mejah vztrajno rije nemški in madžarski iredentizem. Naše podeželje se industrializira. Povezanost kmeta z ostalimi sloji postaja vedno večja, gospodarske razmere se izpreminjajo, nov življenjski tok zahteva od kmeta samostojnosti in razsodnosti. Kako rešiti našo narodno in gospodarsko eksistenco? Sila, ki je ni moči prezreti, je narodova izobrazba. Dajte narodu učiteljev! Pošljite nas v pomoč starejšim, da bo šola res mogla vsakomur pokazati lepoto naše besede, odkriti z njo svet duha, ga po njej vklemiti v pravo narodno občestvo, da bo

VSEBINA:

Šest let brezposelnosti slovenskega učiteljskega naraščaja.

Nujna je rešitev problema brezposelnih učiteljskih abiturientov.

Odkrite besede brezposelne.

Leto 1936.

LISTEK: Brezposelnim!

Splošne vesti. — Kaj vse pišejo o učiteljstvu, šoli, prosveti in JUU. — Učiteljski pravnik. — Naša gospodarska organizacija. — Mladinska matica. — Učiteljski pevski zbor JUU Emil Adamič. — Šolski radio. — Stanovska organizacija JUU. — Novosti na knjižnem trgu.

115 učiteljev slušbuje preko zakonite dobe, t. j. po 35 službenih letih;

mного razredov je prenatrpanih; en sam učitelj poučuje v enem samem razredu 90 do 120 otrok;

v Sloveniji je 488 enorazrednic, dvorazrednic ali trirazrednic, ki so prenapolnjene z učenci in učitelji preobremenjeni z delom, treba je novih razredov in vzporednic;

nekaj šol je celo zaprtih, ker ni učnih moči;

v mnogih krajih so potrebne nove šole.

Vsi ti problemi so vse preveč važni in obširni, da bi zadevali samo tiste mlade učitelje, ki čakajo na službo. Narodna prosveta, narodno šolstvo zahteva novih moči!

Bolj kot kdajkoli prej zahteva naša doba, da so najnižji sloji ljudstva izobraženi, da si za svoj obstanek in življenjski boj čim bolj in čim temeljiteje pripravijo. Brez usposobljenosti, ki jo daje znanje, brez izobrazbe, bo narod podlegel v težkem življenjskem boju, namesto da bi napredoval. Izobrazbo pa daje v prvi vrsti šola. Ta pa le tedaj, če ima vse pogoje, predvsem pa: dovolj učiteljev!

Pravica ljudstva je, zahtevati izobrazbo, pravica mladih ljudi je, zahtevati od družbe dela in kruha; dolžnost vseh tistih, ki so za to poklicani pa je, dati ljudstvu izobrazbo, dati mladini dela in kruha! lj.

vsakdo deležen one izobrazbe, ki jo terja življenje, nad 200 zaprtih razredov, šole z več ur oddaljenim šolskim okolišem, enorazrednice z 90 do 120 otroki, 719 brezposelnih učiteljev, pa ne kažejo razumevanja problema, niti volje pomagati.

Brezposelni smo, brez dela.

Delo je več kot zaposlitev, je več kot zaslužek. Delo je udejstvovanje, ki usmerja zanimanje, stremljenje, misel in čustvo, daje smer celotnemu duševnemu razvoju. Delo zakoreninja v narodu in celotni družbi. Delo vliva vero v življenje, je vir vedno nove duševne živosti in poguma. Delo je os človekovega gibanja v prostoru in času. —

Brez dela. Ponižno prijemamo torej za kljuko, vljudno se klanjamo in zahvaljujemo, kot da za nas ni večje sreče, kot prejemati miloščino. Za majhna plačila opravljamo priložnostna dela.

Smo delavci in delavke po tovarnah vsem v spotiko. Smo kot zakotni pisuni knjigovodje majhnim birtom, štacunarjem in trafikantom.

Smo vzgojiteljice, ki večkrat zamenjuje malomeščanske, danes ne več moderne »gubernantek«.

Smo instruktorji, ki z oslovskim potrpljenjem in junaškim zatajevanjem podpiramo lenobo razvajenih otrok.

Smo prodajalci knjig po provinci s 5% provizijo.

Smo jelonoše v sezonskih hotelih.

Smo ptelilec in šivilje brez obrtnih listov in spričeval.

Vsega se lotevamo v trpki pripravljenosti, a postajamo vsak dan manj potrebni. Na odsek prihajajo pisma. Vsepovsod po naši ljubi zemlji smo razkropljeni. Pisma so kakor ostareli, nagubani sadovi. —

Zemlja je lepa. Skoro se bo ob svežih, posejanih brazdah sprožil vrisk škrančka. Raslo bo, cvelo, se ospelo in rodilo polje in drevje. V nas pa se vse drobi v enoličnem čakanju. Kakor mladi starci odpiramo srce sencam, da preganjajo vero v vrednost in lepoto življenja. Polagoma bo za nas resnična ena sama njegova podoba — boj za obstanek.

O svoji brezposelnosti govorimo, pa ni smo sentimentalni. Ne prosjajmo, ne tarnamo. Vemo: dela je dovolj, pravico imamo do njega! Zato v svojem interesu in v interesu svojega naroda kličemo po takojšnji namestitvi!

Leto 1936

Zopet je preteklo leto in utonilo v večnost. Leto dela, trpljenja, uspehov in neuspehov je za nami. Nikdar več se ne povrne. Kar smo izgubili s svojo nesposobnostjo, ali pod silo razmer, vse je pokopano, le zgodovina brezobzirno piše naše boje in riše naš lik, ki bo čez desetletja v listih zgodovine časten ali nečasten spomin na nas, kakršnega smo si pač priborili in kakor nas bo ocenila zgodovina.

Kdor je zamudil borbo, kdor je zbežal, se vdal ali potuhnil, nikdar več si ne pribori časti v borbi preteklega leta, leto je zanj izgubljeno, neplodno in negativno.

Tako dela ob koncu leta vsak posameznik bilanco, bilanco na splošno, kakor tudi bilanco v poedinih prizadevanjih. Bilance prikazujejo uspeh borbe. Mnogi se ponajsoj z velikimi uspehi, drugi gredo razočarani v novo leto. Uspehe in neuspehe spremlja moralna zavest o častnih in nečastnih sredstvih, s katerimi se je boril in ki je edino pravo mero za ocenitev doseženega uspeha ali neuspeha.

Kdor gre z mirno vestjo v novo leto, da se je častno in pošteno boril, da ni kratil časti nasprotniku in ga mazal z blatom, ta je lahko zadnji večer starega leta izpil kozarec vina na svoje poštenje in je veder stopil v novo leto.

Mnoga učiteljska pričakovanja se niso izpolnila v preteklem letu. Najbolj pereča vprašanja glede življenjskega obstoja in uspehov učiteljskega poklica so ostala nerešena in stopajo v novo leto. Pred nami vstajajo zahteve, za vse enako važne, od vseh potrebne dejanj. Slabiči ostajajo zadaj, moške se podajajo naprej v prve vrste. Moške hočejo izpolniti leto s svojim delom in udariti v čas in v zgodovino svoj pečat.

Uspehi se kupujejo z borbami. —

Bilanca l. 1936. je v splošnem ugodna. Za jugoslovansko učiteljstvo tega ne morem trditi. Pač pa so bili doseženi gotovi uspehi v nekaterih panogah javnega življenja. Tudi mir se ni kršil.

Splošne vesti

VAŽNO OPOZORILO.

Uredba ministra prosvete o vzdrževanju narodnih šol, ki je stopila v veljavo dne 10. septembra 1936. (Službeni list kralj. banske uprave dravske banovine št. 76 z dne 19. septembra 1936.) vsebuje v čl. 9. tudi sledeče važno določilo:

»V petih mesecih po uveljavitvi te uredbe ugotove banske uprave neporavnane obveznosti šolskih občin do konca meseca marca 1936. in njih zneske; upravne občine pa, ki so upošteevane po § 25. zakona o narodnih šolah, morajo postaviti potrebne kredite za izplačilo teh obveznosti v svoje proračune izza dne 1. aprila 1937.

Če se pokažejo po šolskem proračunu za leto 1936./37. neporavnane obveznosti, ustvarjene v tem proračunskem letu, se zagotovi njih izplačilo po predpisu prednjega odstavka.

Če ostane po šolskem proračunu za leto 1936./37. kaj neporabljenih kreditov, je uporabiti te prihranke zgolj za likvidacijo obveznosti iz prejšnjih let.

Ta določba je važna predvsem za one krajevne šolske odbore, ki so na dolgu za naše liste, predvsem »Popotnika«. Ako ni-

Tako mi, jugoslovanski učitelji ne moremo beležiti tolikšnega uspeha, kakor ga objavljajo drugi — naša bilanca izkazuje samo, da smo moško prenesli mnogo žalitev in ponižanj, in da pogumno stopamo v novo leto.

Zgodovina ni od enega leta in ne piše samo zapostavljenja enih, temveč zgodovina strogo in pravično piše dejanja vseh in rodi posledice, ki ne nastopijo takoj, ampak v teku let. Dogodki ne delajo skokov, vzroki rode po železnem zakonu naravne posledice.

Zato nimamo vzrokov, da bi bili malo dušni. Naj se strašijo tisti, ki so pogazili pravico in človeško dostojanstvo!

Učiteljstvo se ne bori za oblast, niti se ne peha iz koristoljubja za uspehi. Učiteljstvo se bori organizirano v svoji stanovski formaciji za svoj obstoj, ki mu ga zavirajo oni, ki so mu dolžni rezati kruh, bori se za splošno šole, ki jo devljejo v nič, ker ne služi njihovim strankarskim koristim, učiteljstvo je na braniku onih pravic, ki jim pripadajo kot ljudem in kot vzgojiteljem jugoslovanskega naroda.

Učiteljstvo služi narodu, zato njegovi cilji niso kratkotrajni in odvisni od samovolje katehgetakoli, nego so povezani z življenjskimi interesi vsega naroda, ki niso od danes do jutri, nego so trajni. — **službe interesom naroda bomo zmagovali in nas ne bo mogoče zatreti, kakor se nas ni zatrlo žalostnega l. 1936.**

Lahko se zgodi, da bomo morali tudi tekoče in še katero leto prebresti v takih okoliščinah, kot smo l. 1936.

Pavle Orlovič.

majo kritja v tekočem proračunu, oziroma ga ne bodo imeli do 31. marca 1937., naj pravočasno prijavijo kralj. banski upravi in svoji upravni občini, da bo mogel biti dolg pravilno vnešen v novi proračun.

— Prijavljencem za ekskurzijo v Pariz. Pred dnevi je ekskurzijski odsek poslal vsem prijaviteljem pristopne izjave, položnice in podrobna navodila. Prosimo za takojšen odgovor E. O.

— Praktični učiteljski izpiti bodo na državnem učiteljskem v Mariboru dne 26. februarja. Prosilci naj prošnje takoj oddajo.

Cenjenemu učiteljstvu

se priporoča nova galanterijska in modna trgovina

CUZNAR STANE
LJUBLJANA

Frančiškanska ulica 4

Oglejte si naše izložbe!

Brezposelnim!

So mi bili naročili, naj bi napisal kaj o brezposelnih. O težavah tega najmodernejšega stanu, o pravičnosti današnje dobe, o tem, kako naj bi se kriza služb omilila in o vsem, kar spada v to poglavje. Pa sem si mislil:

Kaj naj počno brezposelni s teorijo, ki jo sami poznajo do potankosti in ki jo bodo razen tega še drugi analizirali do atomov? Ti nosisi že pet križev na svojem hrbtu, pa se rajiš drži tradicije. Tradicija tvojih križev pa je taka, da niso ljudje v tvojih letih teorizirali, temveč dajali praktične nauke.

In tako bom tudi storil. Saj brezposelni ne bodo vedno brezposelni in ni prav, če bi začeli vršiti svoj posel neprimerno v ne-poučenosti. Kajti ima tudi služba svoje križe in težave. Kakšenkrat so ti križi in težave še hujši od križev in težav brezposelstva. Z lah-koto se jim bo ognil le tisti, ki jih bo poznal in jih že vnaprej onemogočil.

Torej poslušajte me, dragi brezposelni!

1. Bodite praktični!

Praktičnost je bila v vsaki dobi najlepša čednost! Praktični človek je vedno še pravočasno pristavil svoj lonček. To dokazem z naslednjim primerom.

Nekje je nekoč živel praktičen tovariš. Imenujmo ga z nežnim imenom Dupica. Učitelj Dupica živel je tako rekoč med dvema ognjema. Prvi ogenj je bil njegov upravitelj, drugi pa njegov nadzornik. Upravitelj je n. pr. od njega zahteval, da morajo pisati otroci Beograd z »u«, uedinjenje z »u« in božič z malo začrtico; nadzornik pa nasprotno: Beograd z »k«, Božič z veliko in zedinjenje z »z«.

Kaj storiti? Če pišejo otroci tako, bo zamera pri upravitelju, če drugače, pa pri nadzorniku. Oba sta trmasta in neizprosna. Dupica pa že po svoji naravi ni bojevnik. »Kdo bi se bodel z bikom«, je bila vedno njegova deviza v težkih primerih. Pa premišluje in premišluje, kako bi se izvil iz zanke. In res najde rešitve pot: Stopi pred otroke in reče:

»Veste, otroci, Beograd pišemo lahko Beograd, uedinjenje — zedinjenje in božič z veliko ali majhno. Da se boste naučili obojega, naredimo tako: kadar pomežiknem z levim očesom, napišite Beograd, božič, uedinjenje, kadar pa pomežiknem z desnim, tedaj pa Beograd, Božič, zedinjenje. Tako, sedaj pa vadimo!»

Pa so vadili. In ko je prišel upravitelj nadzorovat, je učitelj Dupica pomežiknil z levim očesom, pri nadzornikovi inšpekciji pa z desnim. Redovan je bil z »odlično« pri upravitelju in nadzorniku. Edini v srezi, prosim vas!

No, dragi brezposelni, ali ste razumeli praktični nauk? Kaj pravite k vsemu temu? Aha, Vas že čujem: »Kaj pa Breznikov pravopis?«

Pravopis? Ej, niste me razumeli! Kaj ima ta zadeva opraviti s pravopisom? Nič, prav nič! Tu ne gre za pravopis, ampak za pravovernost. Pravovernost je spremenljivost! Danes zahteva od tebe, da se uediniš, jutri morda, da se zediniš, ali pa narobe. Vsa umetnost življenja pa tiči v tem, da pravočasno izvohaš, katera pravovernost je aktualna. Učitelj Dupica je imel v tem oziru izvrstno voh. Zato si je zaslužil že na tem svetu zveličanje.

Tako je s to stvarjo, predragi moji. Bo-

— Društvo upok. učiteljstva poklanja Učiteljskemu domu v Ljubljani 100 din v spomin pokojnega društvenega predsednika Frana Gabrška.

— Slika »Pomlad«, delo našega znanega slikarja M. Gasparija, je gotova. Tretja je v vrsti letnih časov istega avtorja in ravno tako lepa, če ne še lepša. Nujno potrebna pa je za pouk. Kdor jo hoče pravočasno imeti, naj

takoj naroči pri Učiteljskem domu v Mariboru. Cena je ista, namreč 70 din. Slika vam bo v pomoč pri pouku in v okras vaši šoli.

— Učiteljski dom v Mariboru odkrije na Svečnico ob pol 11. uri v penzionatu v Mariboru spominsko ploščo svojemu ustanovitelju pok. tovarišu Antonu Hrenu. Tovariši, tovarišice, udeležite se te spominske slovesnosti in pokažite javnosti, da zna učiteljstvo ceniti svoje zaslužne tovariše.

Kaj vse pišejo o učiteljstvu, šoli, prosveti in JUU

— I Na shodu J. R. Z. v Ljubljani je govoril tudi senator Smodej, ki je med drugim napadal tudi učiteljstvo. »Slovenec« in »Slovenski dom« sta pri poročilih ta pasus previdno izpustila, »Slovenski gospodar« od 20. I. pa ga je precej omilil. Piše takole: Uradništvo ne sme biti nasprotnik in tlačitelj ljudstva. Tisto uradništvo, ki ni z ljudstvom, je — protidržavno. Zlasti je še precejšen del učiteljstva, ki ni našel poti do ljudstva.

— I Izredna »duhovitost« Petra Rešetarja v »Slovenskem gospodarju« je znana. V številki od 20. I. se je spril nad predsednika tov. Dimnika, ki da je bil v prosvetnem svetu v Beogradu proti temu, da se proglasi Slomškov dan za vso državo kot šolski praznik.

— I Mačkovi. »Slovenski gospodar« od 13. I. piše: Naša šola je dobila tretjo učno moč. Učilnici imamo prosti samo dve, v eni je pisarna občinskega urada. Smo radovedni, komu bo dala višja oblast prav, ali občini ali šoli. Naše mnenje je, da se naj šolski prostori uporabljajo v namene, za katere so bili zelo drago plačani.

— I O smrti in pogrebu šol. upravitelja Zirkelbacha piše »Gorenjec« od 16. I.: — Od kar je bil na Primskovem, je vedno bolehal in je le malo učil, posebno zadnje čase. Primskovljani smo občustvovali z bolnim uravnavateljem, zato se nam je čudno zdelo, ko je ob odprtem grobu namigaval upr. Lapajne v svojem govoru, da pokojnika nismo razumeli. — Može iz Podbrezja pa so bili kar osupljeni nad govorom g. Lapajnet, gotove opazke ob grobu so se jim zdele kar neumestne.

— I Verska polnoletnost v Nemčiji. V Nemčiji izstopijo iz vere ali jo izpremenijo brez dovoljenja staršev že otroci od 14 let.

— I Ob upokojitvi nadzornika Zahrastnika priobčuje »Jutro« od 17. I. daljši članek, ki govori o njegovih velikih zaslugah.

— I Iz knjige »Za staro pravdo« od Frana Erjavca citira »Pohod« in po njem tudi »Mariborski večernik« od 19. I. več mest, ki hudo obsojajo takratno S. L. S.

— I V rubriki »Kaj pravite?« se je obregnil »Slovenec« od 22. I. v gospodično Elo, ki je tožila v »Učiteljskem tovarišu«, da ni svobode tovarištva in se čuti na vasi osamljeno. »Slovenec« na svoj način tolmači svobodo in srečo vzgojitelja.

— I Izprememba na guštanjki šoli, razrešitev upraviteljskih dolžnosti tov. Gačnika in odhod tov. Gaberskega je za »Slovenski dom« nekaj zelo vselega. Tako vsaj izzveni notica v listu od 21. I. »Jutro« od 21. pa pri naša daljši članek o zaslugah Gačnika, ki ga imenuje odličnega šolnika in kulturnega delavca.

— I Gospodinska praksa, in sicer enoletna, se že uvaja v nekaterih državah za vsa dekleta, pa naj se posvete kateremukoli poklicu. (»Gospodinja« št. 1.)

— I Načrti pedagoške centrale. Ob priliki II. vseslovenskega pedološkega kongresa v Ljubljani so sodelovala s svojimi predavatelji. Priredila bo VI. pedagoški teden, ki bo letos posvečen problemom naše srednje šole, in III. počitniški učiteljski tečaj v Mariboru v avgustu. Začela pa bo izdajati tudi svojo »Pedagoško knjižnico«, ki bo izdajala letno 2 do 3 brošure na 32 straneh in »Roditeljski list« za starše. (Po »Jutru« od 21. I.)

— I Šestrazredna šola v Pristavi pri Pragerskem ima samo eno učno moč. Za tri razrede in tri paralele so imeli 3 učitelje. Dva sta bila prestavljena, tako da poučuje tedaj vse razrede mlada učiteljica. Na šestrazredni šoli v Šmarju pa imajo na razpolago 17 učnih moči. (»Mariborer Zeitung« od 22. I.)

— I Zanimiv feljton »Življenje brezposelnih učiteljic« priobčuje »Jutro« od 22. I.

— I Naši izseljenci v Nemčiji, kjer jih je kakih 40.000, nimajo nobenega duhovnika jugoslovanske narodnosti in enega samega učitelja. Prosijo pa vsaj za dva duhovnika in še tri učitelje. (»Slovenec«, 24. I.)

— I V članku o brezposelnih mladih izobražencih piše »Slovenec« od 24. I. med drugim: Breznačrtno prosvetno politiko prejšnjih režimov, ki je nasilno hotela zadržati kulturno rast slovenskega naroda, se danes bridko mašuje tudi v naslovnom vprašanju. Treba bo energične preosnove, ki je sicer itak že v teku. Okoli 200 šol je pri nas brez polnoštevne učiteljstva. Koliko je še v državi takih šol, koliko brez vsakega učitelja, koliko bi jih bilo treba še ustanoviti. Razen tega je še mnogo za pokoj sposobnih učiteljev.

— I O brezposelnih učiteljskih abiturientih, ki jih je 750, o njih socialnem stanju, o analfabetizmu pri nas in prenatrpanih razredih priobčuje daljši članek »Mariborski večernik« od 22. I.

— I Pod naslovom »Strašna vest iz Nemčije« priobčuje Ponedeljski Slovenec od 22. I. notico, da bodo v februarju t. l. zaprli vse zasebne katoliške šole.

— I Vzgoja otrok po Slomškovih naukih se imenuje članek prof. Živortnika v 3. števil. »Kraljevstva božjega«.

— I Z nabiranjem neobjavljenih narodnih in cerkvenih pesmi je začel šol. upr. v pokoju Belan Schmidt, ki misli izdati posebno zbirko. Učiteljstvo naj bi šlo Schmidu kolikor mogoče na roko. (»Nova doba«, 22. I.)

— I V Matkah pri Sv. Pavlu pri Preboldu je bilo že pred 6 leti sklenjeno, da se otvori šola. Šola sicer ni zidana, pač pa je bil imenovan za to šolo učitelj. Mal napredek je le. (Po »Novi dobi« od 22. I.)

— I Šola v Mariji Reki je zaprta že od 1. septembra, ker je brez učiteljske moči.

— I Meščanska šola, 5. zv., prinaša prav zanimivo vsebino, med drugim članek o Komenskem. O naši mladinski književnosti, pripombe k novemu učnemu načrtu za meščanske šole in osnutek pravil Prosvetne zbornice.

— I Zmanenje časa. Policija je odkrila v predmestju Beograda roparsko četo, v kateri je bil tudi učenec IV. razr. gimnazije Lazar Zarič.

Učiteljski pravnik

— § Selitveni stroški ob premestitvi. Na razna vprašanja sporočamo, da morajo premeščeni v zakonitem roku predložiti potne in selitvene račune. Najbolje je, da zahtevajo pred selitvijo akontacijo in potem obračunajo. Kdor je že vložil račun, pa že dalje časa čaka, ima pravico uradno urgirati izplačilo. Kredite za premestitve je bilo treba osigurati v naprej in je uradnik osebno od-

in še v zamero je padel pri svojem prvem nadrejenem oblastvu! In vse to zaradi tega, ker se je vmešal v tuje zadeve. Če kdo nori ali ne, ne gre presoja nam, ampak psihiatrom.

Tako je s temi zadevami, dragi brezposelni. Imejte jih že danes vedno pred očmi, da vam bo laže, ko stopite na službeno pot. Ko boste v zadregi, spomnite se Dupice in pomislite, od katere odločitve bi imel Dupica več koristi, od take ali take — pa boste uživali raj že na tem svetu.

In da Vam ne bo pretežko kasneje, vadite se že danes stopati po stopinjah učitelja Dupice. V to vajo naj Vas vpelje tretji in zadnji nauk:

3. Nosite aktualne znake.

Vsak čas se izraža v znakih. Znaki, ki so bili nekoč aktualni, niso več danes. Kakor se časi menjajo, tako se tudi znaki. Kdor zna nositi na gumbnici ali na jopici aktualni znak o pravem času, ta lahko z gotovostjo računa, da se mu izpolnijo vse želje.

Nihče ni tega tako dobro znal kot učitelj Dupica. Tudi on je bil nekoč brezposeln. A ne dolgo! Kajti je imel doma celo zbirko raznih znakov. In ko je prestopil prag delodajalca, si je pripel tistega, ki je bil za tisto dobo najaktualnejši. Nič ni govoril, le prsa je napel, da je znak bolj izstopil — pa je bilo!

Tako je, predragi brezposelni! Naj Vam bo Dupica vzor in učitelj za praktičnost življenja.

Kako? Kaj pravite? Značaj, prepričanje? Kaj ni dejal nekje neki gromovnik, da si značaj in prepričanje lahko obdržite zase... Glavno je, da klonite dokler ste še mladi. Kasneje bi vas bilo težko! —bič—

govoren za škodo, če jo je komu povzročil s svojim postopanjem. Po zakonu ima oškodovani pravico vložiti tožbo.

—§ Povračilo selitvenih stroškov. Selitev pohošiva s tovornim avtom se smatra kot selitev pohošiva z vozom in pripada le skupno povračilo iz rubrike 10. in 11. tabele § 36. uredbe o povračilu za selitev pohošiva in to, če je taka selitev cenejša od selitve po železnici. Poleg tega pripada povračilo za osebni prevoz in dnevnicke. (Roč. kat., str. 149.)

—§ Podporni sklad pomožnega osebja v državnih službi. Uredba o tem skladu je objavljena v Služb. listu z dne 28. XII. 1932., kos 103. V ta sklad morajo plačevati vloge dnevničarji in honorarni uslužbenci. Na uredbo, ki vsebuje vse predpise in na navodila k tej uredbi, kos 12/1933. Služb. lista, opozarjamo tovariše dnevničarje in kontraktualce, ki se večkrat obračajo na sekcijo odnosno uredništvo »Učit. tovariša« za pojasnila, da prouče uredbo in navodila.

—§ Vprašanje: P. M. R. Napredovala sva s 5. jan. 1936. odnosno s 16. febr. 1936. v VII/1. — V katerem mesecu nama pripadajo čisti prejemki VII/1, brez odteglaja za pokojninski fond.

Odgovor: Izplačilo v prvem primeru 1. marca, v drugem pa 1. aprila 1937.

—§ Vprašanje: M. V. iz O. P. — Bil sem premeščen po službeni potrebi v kraj, ki je oddaljen 10 km od bližnjega mesta. Ker ne morem dobiti v službenem kraju stanovanja za vso družino in ker bi otroci, ki obiskujejo vsi gimnazij v mestu, ne mogli hoditi v šolo 10 km daleč, zato sem bil prisiljen najeti v mestu stanovanje in nastaniti tam svoje otroke z ženo vred, kamor sem ob moji premostitvi prepeljal tudi vse svoje pohošive. Ali ne bo nobene ovire za povrnitev selitvenih stroškov, ker oprave nisem prepeljal v kraj, kjer službujem? Ali je treba račun selitvenih stroškov in tozadevne priloge kolkovati?

Odgovor! — Ker bodo stroški za selitev manjši, kot bi bili do službenega kraja, ne more biti nobene ovire za povrnitev selitvenih stroškov. — Doselitev pohošiva v mesto mora potrditi dotična mestna občina. Do tam pripadajo tudi rodbinskim članom vozovnice, od mesta dalje pa Vam le osebni prevoz, odnosno kilometrina.

Naša gospodarska organizacija

—g Zadrudnikom Učit. samopomoči. V teh dneh ste prešli seznam umrlih zadrudnikov v zadnjem četrtletju leta 1936. V vsem letu je umrlo 32 zadrudnikov. Izplačane posmrtnine so znašale 408.600 din. — Prejeli ste še položnice, s katerimi poravnajte članski prispevek za 400. do 405. smrtni primer, in sicer: Govekar Marija, Ljubljana; Zirkelbach Viljem, Primskovo; Böhm Albina, Ljubljana; Kristen Ivanka, Cerknica; Tofan Hilarijon, Sv. Jurij; Gabršek Fran, Ljubljana. Članski prispevek je 31 din, za zakonske pare 61 din. — Mnogim zadrudnikom smo poslali opomine za večje zaostanke iz zadnjih mesecev. Vsi ti naj pomislijo, da brez članskih prispevkov zadrudna uprava ne more izplačevati visokih posmrtnin. Izplačali smo za posmrtnine in brezobrestna posojila v mesecu januarju 1937. skoro 100.000 din. Prosimo vljudo vse zadrudnike, da nam nakažejo predpisane zneske takoj po prejemu februarske plače ali pokojnine. — Za podpore (brezobrestna posojila) se je nabralo toliko prošelj, da jih načelstvo ne bo rešilo v dveh ali treh sejah. V drugi polovici januarja 1937. vložene prošnje pridejo na vrsto v aprilu ali maju 1937. Načelstvo rešuje prošnje po vrstnem redu, kakor so bile vložene, reši pa na seji toliko prošelj, za kolikor je bilo zbranega denarja. Zadrudna uprava ne deluje podpor, zato tudi ne zahtevajte od nje kakih obveznih izjav. Prosilci, katerih prošnje so bile rešene, dobe od zadrudne uprave pismena obvestila. Prosimo, upoštevajte ta pojasnila!

Mladinska mafica

—mm Glavna ekspedicija 4. številke »Našega roda« se je izvršila v ponedeljek 25. I. Ker nismo prejeli zaradi praznikov pravočasno naročil, je izšel list tokrat nekaj dni kasneje kot običajno. Prihodnja številka izide zopet pred 20.

—mm Tudi 4. številke »Našega roda« so bili otroci veselji. Izšla je na 40 straneh z vsebinskim in ilustrativnim bogatim gradivom. Ilustrativni del je naravnost razkošen, saj ima samo ta številka nad 40 ilustracij.

—mm »Naš rod« nudi tudi ugankarjem vedno več prilike uestvovanja. Ker število ugankarjev raste (saj je bilo samo v tej številki okrog 1000 rešiteljev ugank), smo število nagrad povečali. Samo za rešitev v tej številki je razdelilo uredništvo 5 nagrad, senkovturnski rejec malih živali 9 živali, tov. Lestan 2 nagradi »Tovornica Triglav« pa 4. — Uredništvo bo zvišalo odslej vrednost nagrad za skoro sto odstotkov. Upamo, da bodo naročniki tudi v tem pogledu zadovoljni.

—mm Ob slovesnih prilikah spomnite se revnih obmejnih otrok, darujte Mladinski matici, ki bo za ta denar pošiljala obmejnimi šolam knjige.

Učiteljski pevski zbor JUU Emil Adamič

—p Pevski tečaj, prenočišča. Pevski tečaj se bo vršil, kot smo že javili, od 2. do 4. februarja t. l. Za pevce (-ke), ki so pristopili k zboru v letošnjem upravnem letu (od julija 1936. dalje), bo pričel tečaj ob 8. uri, za ostale pa ob 10. uri v Glasbeni Matici. Prenosišča za članstvo so v Vajenskem domu, Lipičeva ulica. — Ker bomo na tem tečaju študirali izključno turnejski program, vabimo k tečaju le one pevce (-ke), ki se bodo udeležili turneje. Ta sklep so nam narekovala finančne težkoče.

Šolski radio

—r XVII. teden. V petek 5. februarja bo predaval g. Vinko Möderndorfer: »Živali v ljudski veri Slovencev.« Razpored: 1. Domače živali v pregovorih in rekih. 2. Domače živali v zvezi z obredi in običaji. 3. Domače živali v pripovedki. 4. Ostale živali v pregovorih, vrazah in pripovedkah. II.—III.

Stanovska organizacija JUU

Iz društev Vabila

= JUU — SRESKO DRUŠTVO CELJE bo zborovalo v soboto 6. februarja s pričetkom ob pol 9. uri dop. v mestni narodni šoli v Celju z naslednjim dnevnim redom: 1. Situacijsko poročilo. 2. Predavanje pisatelja župnika F. S. Finžgarja o Prešernu: »Kraj in jezik, iz katerih je Prešeren snoval.« 3. Referat tov. Habra o Učit. pokretu. 4. Poročilo gospodarskega odseka. 5. Dopisi. 6. Predlogi. 7. Slučajnosti. — Pol ure prej se istotam sestane gospodarski odsek. Društvena knjižnica bo poslovala. — K polnoštevilni udeležbi vabi

= JUU — SRESKO DRUŠTVO ŠMARJE PRI JELSAH bo zborovalo dne 13. februarja ob 10. uri v Rogatcu. Poleg običajnih točk je na dnevnem redu referat tov. Gerlanca o pedagoški ekskurziji v Češkoslovaško. Pol ure pred zborovanjem bo sestanek referentov v svrhu pogovora o delokrogu.

= JUU — SRESKO DRUŠTVO LJUBLJANA OKOLICA — ZAH. DEL bo zborovalo dne 13. febr. 1937. ob 9. uri v magistratni sejni dvorani v Ljubljani z naslednjim dnevnim redom: 1. Predavanje. 2. Poročila odborov. 3. Razni predlogi.

= JUU — SRESKO DRUŠTVO V KOZJEM bo zborovalo dne 6. febr. 1937. l. ob 10. uri dopoldne v prostorih narodne šole v Kozjem. Dnevni red: 1. Čitanje zapisnika. 2. Dopisi. 3. Predavanje tov. Mirka Koželja — o strnjemem pouku. 4. Predlogi in nasveti. 5. Slučajnosti.

= JUU — SRESKO DRUŠTVO LITIJA bo zborovalo v soboto 13. februarja 1937. ob 9.15 uri (takoj po prihodu vlaka iz zidamoške smeri) pri Mikliču v Ljubljani (lovska soba). Dnevni red: 1. Poročila odborov. 2. Predavanje tov. Miheliča s Krke o novih disciplinskih predpisih. 3. Slučajnosti in predlogi.

= JUU — SRESKO DRUŠTVO V NOVEM MESTU bo zborovalo v soboto, dne 13. februarja t. l. ob 9. uri na osnovni šoli v Novem mestu s sledečim dnevnim redom: 1. situacijsko poročilo; 2. došli dopisi; 3. »O telovadbi na podeželski šoli« — predava tovarišica Kiferle Danica; 4. slučajnosti.

Poročila

+ JUU — SRESKO DRUŠTVO LJUBLJANA OKOLICA — VZHODNI DEL je imelo svoje 1. redno letno zborovanje dne 14. decembra v Ljubljani.

Navzočih 61 članov. Kot gosta sta počastila zborovanje tudi češki tov. Pollák Adolf in tovariš blagajnik iz Skopja.

Predsednik Kosin Mirko pozdravi vse navzoče in preide na dnevni red. Podal je situacijsko poročilo o delovanju sekcije, nakar je prečital tov. tajnik tozadevno okrožnico.

Tov. blagajničarka predlaga članarino za tekoče leto 160 din. Za učiteljice poročene z učitelji pa 80 din letno. Sprejeto soglasno.

Ustanovitev podpornega sklada: Tov. predsednik poudari v svojem govoru, da je ustanovitev podpornega sklada posebno v sedanjih časih nujna. Tov. Završanova navede konkretni primer v dokaz, da je zaščita članstva naša moralna dolžnost. Tov. Celnarjeva predlaga: Vsak član naj prispeva mesečno po 3 din, letno 30 din. Predlog je soglasno sprejet.

Tov. Anišič želi, naj bi v podporni sklad prispevala vsa društva enako.

Ker se je predavatelj zakasnil, se obravnavajo stanovske zadeve in slučajnosti. Tov. tajnik prečita več aktualnih okrožnic sekcije JUU, in sicer: Izplačevanje prejemkov učiteljstvu. — odobravanje bolezenskih dopustov. — Bivanje učiteljstva v kraju službe. — Delovni program za l. 1936./37.

Tov. predsednik toplo priporoča vsem, naj pristopijo kot člani-zadrudniki k Učiteljski tiskarni.

Kljub mnogim premetitvam sta se poslužila v našem srezu le 2 tovariša zaščitne pole, zato naj jih vsi prizadeti točno izpolnijo in vložijo. Zaščitne pole se dobe pri društvu.

V februarju bodo še naslednje oddaje: Torek 9. februarja: Mali harmonikarji pod vodstvom g. Pavla Rančigaja.

Petek 12. februarja: Borba za morsko globino; potapljači. Dialog vodi g. Miroslav Zor.

Ponedeljek 15. februarja: Spominski koncert Emila Adamiča za mladino; priredi »Trboveljski slavček«. Spominski govor in ilustrativno predavanje k pesmim poda g. Drago Supančič. Na sporedu so tudi solospesi Reziže Koritnikove. Pevovodja g. Avgust Suligoj. Zato odpade v petek 29. januarja predavanje: Naš mladinski skladatelj Emil Adamič, mesto tega bodo izvajali brezposelni učiteljski abiturienti: Koren lečen, igra v 4 dejanjih; spisal Ivan Albrecht. Vodi g. Silvo Mehora.

Petek 19. februarja: Žuželke kot ljudska hrana; g. prof. Rafael Bačar.

Torek 23. februarja: Kaj pa naše nebo? Sprehod po vsemirju; g. prof. Oskar Reya.

Petek 26. februarja: Prizorčki iz šole; nastopijo učenke licejske narodne šole, vodi gđ. Marija Grošljeva.

—r V kmetijskem radiu bo imel v nedeljo 31. januarja ob 17. uri g. Ludvik Puš: Kmetijsko gospodarske pomenke.

V torek 2. februarja bo predaval g. Anton Flego: Kako ščitimo sadno drevje.

Tov. Lomšek izjavi, da štiti JUU tudi tovariše, ki zaščite niso potrebni in niti člani niso. Tov. Znidarčič omeni tozadevni primer.

Tov. predsednik izjavi, da mu o tem ni nič znanega, zato se bo o zadevi informiral in poročal na prihodnjem zborovanju.

Tov. blagajničarka prosi člane, naj ji vendar vsak tovariš javi svoj prihod in odhod iz sreza na dopisnici, da se ve ravnati glede članarine.

Nato je g. L. Mrzel v svojem globoko zasnovanem literarnem predavanju znova prikazal vso veličino našega nedosegljivega Ivana Cankarja, katerega 60 letnico rojstva in 18. obletnico smrti letos obhajamo.

Tov. predsednik se zahvali za lepo predavanje, a viharno ploskanje je dokazalo, da so besede predavatelja segle vsem do srca. Mirko Kosin, preds. Franjo Čuk, tajnik.

+ JUU — SRESKO DRUŠTVO V KOZJEM je zborovalo 12. decembra 1936. ob 10. uri v Kozjem. Navzočih 29 članov.

Uvodoma pozdravi tov. predsednik novo vstopivše člane, tov. Zehrerja, ki je zopet zdrav med nami, in političnega uradnika g. M. Križmana.

Pred prehodom na dnevni red omeni, da pri združenju ni bistvenih izprememb. Opominja nas na veliko delo, ki nas še čaka — nepopolnost šolske administracije, stalnost, odobrene knjige itd.

Nato so bili prečitani važnejši dopisi.

Sledil je referat tovariša M. Kosa: »Vtisi iz potovanja po Avstriji in Češkoslovaški. Predavanje je vsebovalo v glavnem te točke: 1. Šolstvo. 2. Narodne manjšine z ozirom na šolstvo. 3. Promet. 4. Ali naj učitelj potuje. Predavanju smo sledili z največjo pozornostjo. Naravnost navdušil pa nas je predavatelj pri njegovi zadnji točki, v kateri je razpravjal, ali naj učitelj potuje ali ne.

Razgovor o učit. gospodarskih ustanovah je vodil tov. Tone Robič. Na predlog predsednika se je sklenilo, da se izvoli za vse ustanovno gospodarske panoge le en odbor. Predlagani so bili v odbor tovariši: Koželj Mirko, Kos Makso, Mimica Robič, kar je bilo soglasno sprejeto.

Tov. Janko Prislan predlaga, naj se društvo izreče za praznovanje obletnice Slovaške smrti po vseh šolah Jugoslavije 24. septembra, kakor se praznujeta Sv. Sava in Josip J. Strossmayer. Njegov predlog je z večino sprejet.

Soglasno se sprejme predlog tov. M. Kosa, za brezplačno študijsko potovanje po Jugoslaviji.

Prihodnje zborovanje se bo vršilo meseca februarja v Kozjem, s predavanjem tov. Koželja.

Predsednik zaključi zborovanje, želeč vsem veselo božične praznike.

Albert Čok, preds. Moser Julijana, t. č. tajnica.

+ JUU — SRESKO DRUŠTVO ORMOŽ je zborovalo in imelo svoj letni občni zbor 22. oktobra 1936. v Ormožu.

Tovariš Ljudevit Belšak pojasni nova pravila in postopek za volitve, ki se bodo danes vršile.

Situacijsko poročilo je tov. predsednik povezal s poročilom o predsedniškem zboru in s poročilom o glavni skupščini. Letos poteka 10 let, odkar je bila postavljena organizacija na čisto stanovsko osnovo, glavna skupščina v Sarajevu je sprejela osnovna načela te za vso državo. Mnogo hrupa je dvignilo časopisje pred 10 leti, posebno tisto, ki si je lastilo nekaj patronat nad učiteljstvom. Ukrep, izvršen l. 1926., je pokazal vso svojo upravičenost. To dokazuje zlasti letošnja glavna skupščina v Novem Sadu, ki se je vršila v tolikšnem dostojanstvu, kakor nobena druga in pomeni popolno zmago stanovske zavesti. Učitelji so bili vedno nosilci zastave svobodne zavesti in borci za narodne in državne interese. Zato z ogorčenjem odklanjamo nastojanja in osporovanja tradicionalne in nesporne nacionalnosti jugoslov. učiteljstva in Jugoslov. učit. združenja. — Težki udarci in preizkušnje, ki jih je preživelo učiteljstvo po ukinitvi stalnosti, vedno bolj podkrepljajo zahtevo, da se z zakonom osigura stalnost učitelja na službenem mestu.

Učiteljstvo ne pripada nobenemu režimu in nobeni stranki, ker ono pripada vsemu narodu. To je ugotovila novosadska skupščina.

Narodni učitelji se morajo s svojim delom in s svojo stanovsko zavestjo in linijo držati discipline in se tako povzpeti do one višine, ki jim je potrebna, da se rešijo strasti današnjega časa in ostanajo narodni učitelji.

Nato prečita tov. predsednik podel in pavšalni napad na učiteljstvo, s katerim se je bavilo tudi dnevno časopisje; omenja vse druge važne zadeve, ki so bile na dnevnem redu predsedniškega zbora, posebno o premeštitvah šol. upr. in o razpisu službenih mest. Na njegov predlog je bila sprejeta resolucija o nezavisnosti učiteljstva, resolucija o premeštitvenih dogajanjih in resolucija o stalnosti. Resolucije so že bile objavljene.

Obravnavali so se nato dopisi. Posebno pozornost je zbudilo čitanje znanega formularja glede evidence učiteljstva. Na podlagi zadevne okrožnice so bili v gospodarski odbor izvoljeni tovariši: Rajšp, Vittori in Polak Josipina.

Tov. Majhen Aleksander je predaval o »Učiteljskem pokretu«. Seznanil nas je s programom in organizacijo ter poudaril, da je ta pokret samo stanovsko-študijske narave. Na njegov predlog so bili sprejeti naslednji sklepi: 1. Ustanovi se za naše društvo odsek V. P. s članstvom, ki se prostovoljno javi. Za predsednika se izvoli tov. Klemenčič. 2. Pripravljalnemu odboru v Mariboru se nakaže 50 din. 3. Poleg zahtevanega referata naj naš odsek izdela podrobne učne načrte po delovnih enotah.

Sledila so poročila društvenih funkcionarjev, katerega so bila sprejeta brez debate; tov. blagajniku se je dala razrešnica.

Obracun za minulo poslovno leto izkazuje 1931/20 din pribitka, kar je zasluga štedljivega tov. blagajnika Pinteriča.

Pred obravnavo proračuna za l. 1937./38. je tov. blagajnik pojasnil pomen obrambnega sklada, ki nam je nujno potreben. Ustanovitev obrambnega sklada je bila sprejeta, ravno tako proračun, kakor ga je predložil tov. blagajnik. Redni člani plačujejo s prispevkom za obrambni sklad mesečno 23 din, z učitelji poročene učiteljice pa 12 din. — Obrambni sklad mesečno 3 din od 1. novembra dalje.

Od določenih uri so se vršile volitve odborov. Vložena je bila samo ena lista, ki je bila sprejeta soglasno. Na odborniških mestih je malo izprememb, pač znak solidarnosti in velikega zaupanja do predsednika tov. Belšaka Ljudevita.

Na predlog tov. Mastena se sprejme naslednji sklep: Sekcija JUU naj na merodajnih mestih posreduje, da bi se učit. pripravniki po vseh po zakonu izpolnjenih pogojih avtomatsko prevedli radi slabega socialnega položaja v IX. skupino, na predlog tov. Šijanec Olge pa naj sekcija deluje za hitrejšo napredovanje po skupinah.

Prihodnje zborovanje bo januarja v Ormožu.

Belšak Ljud., preds. Bitenc, tajnik.

+ JUU — SRESKO DRUŠTVO MURSKA SOBOTA je zborovalo dne 21. nov. 1936. po sledečem dnevnem redu: Tov. predsednik pozdravi navzoče, zlasti pa novo vstopivšega tov. Canjka in odpusčeno tov. Hitičjevo. Dalje poudarja strogo stanovsko borbo slovenskega učiteljstva, katero odklanja varuštvo raznih strank. Pri svojem delu pa se mora učiteljstvo zavedati dolžnosti do naroda in države ter ne sme pozabiti bratov izven naših meja. Gojiti je učiteljsko zavednost zlasti pri mlajšem učiteljstvu, ker se naš položaj stalno slabša in nam je potrebna vedno večja borbenost. Razveseljiv dokaz, da postaja mladina aktivna, je rubrika »Učiteljski pokret« v našem stanovskem glasilu. — Tov. tajnik prečita aktualne dopise, o katerih se je vršila debata.

Tov. Hribar predlaga, da se naj sorodni odseki združijo. Tov. Gabrijelčič meni, da zadostujejo štirje. Sprejme se predlog tov. predsednika, da uredi to zadevo odbor. Vrši se debata glede knjižničnega odseka in se sprejme predlog, da ostane knjižnica še nadalje v Krogu. — Tov. Kosova, predsednica ženskega odseka, prosi, naj se izvoli druga predsednica, ker je čula kritiko glede delovanja ženskega odseka. Kljub temu pa je bila soglasno izvoljena. Izvolitev je sprejela z željo, naj bi se vse tovarišice združile v skupnem delu in z objektivno kritiko pokazale boljše pot. Tov. blagajničarka poroča, da se situacija glede plačevanja članarine boljša.

Ker je bil tov. E. Vranc radi nepredvidenih ovir zadržan, predava tov. Kosova o disciplini v šoli. Nato se je vršila debata, katere so se udeležili tov. Hribar, Gabrijelčič in Štubelj. Temu predavanju je sledilo predavanje tov. Sedmaka »Učiteljski pokret«, v katerem je raztolmačil pomen in cilj tega najmlajšega gibanja med učiteljstvom.

Štubelj, predsednik. Kramberger, tajnik.

+ JUU SRESKO DRUŠTVO SOŠTANJ je zborovalo v soboto 5. decembra 1936 v Velenju. Navzočih 72% članov.

Tov. predsednik pozdravi navzoče, srez. podnačelnika, v prvi vrsti pa naše brezposelne tovariše, ki so se to pot zborovanja udeležili. Želi, da bi se znašli prav kmalu v naši sredi ramo ob rami z nami v borbi za pravice našega stanu. Pozdravi tudi novo došle tovariše in tovarišice in se spomni tistih, ki so odšli na nova službena mesta, in onih, ki jih ne bo več nazaj.

Pri situacijskem poročilu se je predsednik tov. Mencej dotaknil načelnih pogledov in odnosov do perečih vprašanj, ki zadevajo organizacijo in stan.

Nova uredba o bivanju učiteljstva na svojem službenem mestu postavlja naš stan na drugo stopnjo državljanov, daje najlepše

pogoje za nesoglasja in trenja med učit. zbori na poedinah šolah in končno je s to uredbo dana kontrolna oblast nad našim gibanjem v prostem času nepoklicnim faktorjem; zaradi tega dvigamo svoj glas v imenu najvišjega zakona — ustave, v imenu socialne pravičnosti, v imenu povoljnega razvoja naše prosvete in kulture, da se ta uredba ne samo revidira, temveč v celoti ukine. Soglasno sprejeto!

V dnevni politični borbi je doprinašal naš stan največje materialne in moralne žrtve. Naš stan je imel od te borbe samo škodo. Kakor smo proti depolitizaciji našega stanu, ker se ne smemo odreči svojih osnovnih državljskih pravic in se ponižati na stopnjo manjvrednih, tako naj bo učitelj vzor politične strpnosti, doslednosti, načelnosti, ker to od nas zahteva naš položaj. S tem v zvezi bomo vedno bolj glasno zahtevali stalnost na mestu in v službi.

Se vedno čaka na tisoče prošenj za napredovanja. To ni zdravo. Samo gmotno zagotovljen učitelj more povoljno vršiti svojo težko vzgojno nalogo. Naša naloga je, da zberemo vse primere na področju našega društva. To nalogo prevzamejo upravitelji posameznih šol.

Nič manj nezdrav pojav je, da skoro na sleherni šoli manjkajo učne moči. Samo na področju našega društva, ki šteje 11 šol, manjka 9 učnih moči. Razredi prenapolnjeni, 800 mladih in svežih moči pa tava v brezdelju in čaka namestitve.

Ker to niso več le zahteve našega stanu, temveč najširše javnosti, zato naj tudi ta reče svoje!

Nadalje je o stanju v organizaciji poročal tov. Robinščak, ki se je udeležil predsedniškega zbora v Ljubljani. Apeliral je v imenu organizacije na vse navzoče, naj se oklenejo zopet tistega preizkušenega tovarištva, ki edino ne zataji v naši borbi za pravice nas vseh. Učitelj se naj izvije iz objema raznih partij, kajti bil je vsem le Jernej, in se oklene ves naše stanovske organizacije, ki bo edina v stanu dvigniti naš prapor tovariške morale, ki so ga razni »prepihi« močno zamajali.

Po poročilu o predsed. zboru so se prečiteli dopisi. V gospodarski odsek sta soglasno izvoljena tov. Burdian in tov. Menhart. Oster protest je izreklo učiteljsko na odlok, ki ureja bivanje učitelja na službenem mestu. Sekcija naj zastavi vse sile, da se ta odlok ukine.

Našim brezposelnim učit. abiturientom bodo poedinu tovariši posojali naše stanovsko glasilo, brezplačnih številke torej za nje ne bomo naročili.

Tovarišica blagajničarka poroča, da se članarina po večini v redu plačuje. Pri sekciji smo na dolgu za mesec december.

Sledilo je predavanje tov. Vrežeta: »Narodno-obrambno delo učitelja«. Predavanje je bilo izredno zanimivo ter izčrpano in globoko zasnovano. Pri debati se je poudarjalo, da bi bilo treba to predavanje objaviti ali pa z njim nastopiti pred širšim občinstvom.

O »Učiteljskem pokretu« je poročal tov. Mencej. K Mariborski delovni ednici se prijavijo tov. Mencej, Macarol, Vreže in Robinščak.

K prihodnjemu zborovanju bomo povabili tov. Gerlanca s predavanjem o pedagoški ekskurziji na Češkoslovaško. Predavanje bo v zvezi s skioptičnimi slikami in bomo povabili tudi sosednje gornjegrajsko in slovenjegraško društvo k skupnemu zborovanju.

Mencej, predsednik. Robinščak, tajnik.

Novosti na knjižnem trgu

KAJ NAM PRINESE SLOVENSKA ŠOLSKA MATICA?

»Prignala jih pač ni lakota slave, tudi ne lakota blaga, prignala jih je pravim: duševna lakota. In v tem vidim zelo pomemben simptom, znamenje na nebu.«

(Kaj nas uči let. pedag. tečaj v Ljubljani — K. Ozvald v »Popotniku« 3-4, str. 105.)

In res je ljubljanski počitniški tečaj po dolgih suhih letih pokazal, da so se pričeli zlasti mlajši tovariši in tovarišice zanimati spet za probleme poklicnega dela, pa tudi vsega, kar je posredno z njim v zvezi. Vsa vzgoja je toliko vredna, kolikor so vredni učitelji, ki jo izvršujejo. Tako je rekel neki pedagoški klasik in bi mu »duševna lakota« bila najbrž glavno merilo za učiteljevo poklicno vrlost.

Nekdaj je zunanjo podobo »duševne lakote« slovenskega učiteljstva kazalo število naročnikov »Slovenske šolske matice«. To so bila leta, ko je slovensko učiteljstvo bilo 100 % naročeno na knjige, dočim je lani — zaradi znanih redukcij ta velezaslužna ustanova skoraj prenehala z izdajanjem knjig. Morda ima kdo pomisleke glede na smer in program SSM. Ustanovo kot edino založnico in zaščitnico slovenske pedagoške knji-

ge pa bojkotirati — zaradi subjektivnega mnenja posameznikov — nikakor ne smemo!

Kaj nam SSM pomeni, znajo ceniti Hrvati in Srbi, ki svoje pedagoške edicije izdajajo v samozaložbah, ker kolektivnega založništva ne poznajo. Hrv. pedagog. knjiž. zbor je svoje delo že pred leti ustavil. Posledica tega je, da plačaja za eno knjigo toliko kot pri nas za — štiri!

Tudi očitki glede nesodobnih prispevkov ne drže, če pomislimo, da vodstvo skuša prirediti vse pomembnejše pedagoške teoretične in praktične.

Letošnji »Pedagoški zbornik« bo obsegal tole aktualno snov: dr. V. Brumen »Ob stoletnici Stritarjevega rojstva«, dr. A. Gosar »Osnove sodobne socialne vzgoje«, univ. prof. Maklecov »Osebnost zločinca in njegova kazenska odgovornost«, K. Ozvald »Pedagoški pogled mladostnika, ki je zapadel kazenskemu paragrafu«, dr. S. Gogala »Narodni učitelj in narodna šola«, Vlado Šmid »O bistvu in nalogah psihotehnike«, D. Cvetko »Glasbena kultura v slovenskem vzgojstvu«, A. Žerjav »Problem učnih knjig s stališča življenjske šole«, J. Sedivy »Češkoslovaško šolstvo«, E. Bojc »Ljud. Stiasny — šolnik, pisatelj in človek.« Ob koncu sledi še kronika z važnejšimi pedagoškimi dogodki (tečaji). Nad 1! pol obsega samo ta knjiga!

Nadalje izide dr. Bohiničeva »Evropa«, II. del, ki bo znamenitost zase, saj v slovenščini nimamo danes tako temeljito obdelanega geografskega gradiva.

Za praktike narodne šole bodo važne E. Vrančeve »Osnove strnjene šolskega dela v teoriji in praksi«. Avtor bo prikazal strukturo sedanosti ter izvajal vse komponente, ki vodijo k sodobni praksi. Postavlja se pa na edino pravilno stališče, da morajo šolske reformni ukrepi koreniniti v »duhu časa«, z znanstveno podzidanimi osnovami smejo šele prehajati v prakso.

Če bo dovolj zanimanja, izide še Finkova knjiga o elementarnem čitanju in pisanju.

Tovariši (ice)! V Beogradu izhajajoča »Gradanska škola« v oktobrski številki hvali zanimanje slovenskega učiteljstva za svojo SSM. Pokažimo za dejanji, da to niso le pobožne želje avtorja članka o »Slovenski pedagoški knjigi«, ampak p o t r e b a vseh onih, ki jim zavest večnega izpopolnjevanja še ni zamrla!

M.

—k Bog v Trbovljah je naslov zbirki izvirno zamišljenih, sodobno nastrojenih pravljic s socialno tendenco za velike in majhne otroke, ki izidejo v kratkem izpod peresa

Ludvika Mrzela in z obsežnim ciklom lesorezov akademskega slikarja Maksima Sedeja. — Če Vas zanima, čitati o tem, kako je Bog na začetku sveta ločil pekel od neba; kako se je mesec uprl Bogu in šel v Trbovlje pit, da je moral namesto njega do jutra sijati Bog sam; kako je šel brezposelni čestni pometač v nebesa dela iskat, pa ga ni dobil; kako je v času gospodarske krize prišel poseben božji odposlanec na zemljo, da preišče, zakaj ljudje vsak dan prosijo v očenašu: »... in odpusti nam naše dolge...«; kako je Bog v času velike gladovne stavke prišel med trboveljske rudarje v jamo in je tako edinokrat v svojem življenju stopil v tiste kraje, kjer se pekel začne... Če Vas zanima, čitati o vsem tem, pa še o marsičem, česar Vam danes še ne upamo razodeti — izvolite sesti in napisati dopisnico na avtorjev naslov (L. Mrzel Ljubljana, Gajeva ulica). — Cena v platno vezanemu izvodu z odlično opremo 70 din, kartoniranemu 60 din. Posebna luksuzna izdaja s pisateljevim in ilustratorjevim podpisom 150 din. Pri naročilu vnaprej se lahko plača v treh obrokih (do 15. februarja, do 15. marca in 15. aprila). Pri plačilu vnaprej je cena knjigi za 10 % nižja: kart. 54 din, vez. 63 din, luks. 135 din. Čekovni račun št. 17.226.

—k »Gospodinja«, strokovni list za gospodinjstvo, se priporoča vsem učiteljicam kot pomožno gradivo pri pouku gospodinjstva in higijene. Celoletna naročnina znaša 25 din. Stari letniki so na razpolago a 20 din. Naroča se: Uprava Gospodinje, Ljubljana, Prečna ulica 2.

Mali oglasi

Mali oglasi, ki služijo v posredovalne in socialne namene občinstva, vsaka beseda 50 par. Najmanjši znesek Din 5.—

FR. P. ZAJEC
Izprašan optik
Ljubljana, Stari trg 9

priporoča: naočnike, ščipalnice, barometre, toplovere, risalno orodje, mikroskope, fotoaparate itd. Velika zaloga raznih ur, zlatnine in srebrnine. Ceniki brezplačno.

ZAMENJAM

lepo službeno mesto, večrazrednica ob postaji na progi Zagreb—Zidani most, z mestom na dolenski progi. Pod značko »Tako«.

Moda za damo in gospoda

Razpošiljalnica:

HINKO PODJAVORŠEK KRAJ (DRAVSKA BANOVINA)

Do 20. II. 1937.

IZVLEČEK IZ

Do 20. II. 1937.

OKASIJSKE PRODAJE:

Prilika zamujena, ne vrne se nobena!

Raznošiljamo po pošti! Čez Din 100.— franco!

Prej Din 35.—, Sedaj Din 29.—

- A-1 Damske svile, ne cotn. nogavice, znamke HINKO, prvovrstne kvalitete, par Din 29.—
- A-2 Iste v srebru Din 25.—
- A-3 Damske flor nogavice v vseh modnih barvah Din 10.—, 12.—
- A-4 Boljše, Din 15.—, 19.—
- A-5 Najfinejše Din 25.—, 29.—
- A-6 Damske patent nogavice, sive, drap, rjave, črne Din 6.—, 9.—
- A-7 Damske volnene nogavice Din 23.—
- A-8 Najfinejše volnene Din 29.—, 49.—
- A-9 Platirane Din 29.—
- A-10 Flor svila Din 39.—
- A-11 Čista svila Din 59.—
- A-12 Kratke nogavice za šport, debele Din 6.—, 8.—
- A-13 Najfinejše Din 13, 19.—

Pri naročilu damskih ali moških nogavic ne pozabite sporočiti številke čevljev!

- B-1 Moški volneni klobuk, gladko siv, drap, rjav, zelen Din 39.—
- B-2 Boljši, meliran, s podlogo Din 59.—
- B-3 Najfinejši Din 69.—
- B-4 HAAR-klobuk, la zajčja dlaka, v gladko sivi, rjavi, drap ali zeleni barvi Din 109.—
- B-5 Najfinejši, s podlogo, znamke »PICCADILI« Din 129.—
- B-6 Ia Ia, meliran, v temno sivi barvi, kvalit. »BOR-SALINO« Din 169, 219.—
- B-7 Trdi klobuk (1/2 cilinder) črn, Din 110.—

Navodilo: Sporočite nam točno številko klobuka. Kar ne ustreza, se zamenja ali vrne denar!

- C-1 3 pare navadnih moških nogavic, gladkih, Din 9-50
- C-2 3 pare boljših, s svilo, kariranih, Din 13.—
- C-3 3 pare modnih nogavic, črtastih, Din 15.—
- C-4 3 pare finih moških nogavic po sliki Din 19.—
- C-5 3 pare najfinejših moških nogavic Din 25.—, 29.—, 36.—
- C-6 3 pare debelih zimskih nogavic za športne čevlje Din 16-50
- C-7 3 pare boljših Din 19.—
- C-8 3 pare najfinejših Din 27.—
- C-9 6 kom. trdih platnenih ovratnikov, v lepi usnjati kaseti, Din 47.—
- C-10 Planinka - samoveznice Din 19.—

Damske nogavice dobite v vseh modnih barvah v velikostih št. 8, 8 1/2, 9, 9 1/2.

Na daljavo Vas bomo postregli v Vaše popolno zadovoljstvo! Jamčimo, da prejmete popolno protivednost v blagu za vsako Vaše vplačilo! — Blago razpošiljamo po povzetju ali po vpslanem jamstvu — odprto!

ZAHVALA

Ob bridki izgubi našega očeta, starega očeta, strica in tasta, gospoda

Frana Gabrška,
profesorja, viš. šol. nadzornika v pok., itd.

smo bili deležni vsestranskega sočustvovanja in izrazov sožalja, za kar se vsem tem potom najiskrenejše zahvalujemo. Posebej pa velja naša zahvala č. duhovščini, govornikom za v srce segajoče poslovilne besede gospodom: nadučitelju v p. Lovru Perku, ban. šol. inspektorju v p. Andreju Rapetu in prof. Stanku Gogalu in gospodom pevcem za žalostinko. Dalje obema prosvetnima inspektorjema gg. Dolencu in Štrklju, darovalcem vencev in cvetja ter vsem mnogobrojnim spremljevalcem na njegovi zadnji poti, posebno pa njegovim stanovskim tovarišem, prevsem upokojenim učiteljem, ki so prišli od blizu in daleč, da se poslednjič poslovo od dragega nam pokojnika; vsem naša zahvala.

Ljubljana, 23. januarja 1937.

Žalujoči ostali

FABIANI-JURJOVEC
LJUBLJANA / STRITARJEVA ULICA

priporoča veliko
izbiro damskega
in moškega blaga

Učila — zbirke!

Priporočamo nabavo domačih in cenениh učil ki Vam omogočajo hitro razlago pri sodobnem pouku, in sicer:

1. Polži in školjke	din 65.—	11. Rudninska zbirka (40)	din 100.—
2. Krušne rastline	„ 75.—	12. Stavbni material (20)	„ 85.—
3. Mlevski izdelki in stročnice	„ 125.—	13. Svinec (Pridelava in izdelki)	„ 90.—
4. Vosek in med	„ 85.—	14. Zbirka 25 kristalnih modelov	„ 50.—
5. Vrvarstvo (Izdelki iz kopolje)	„ 75.—	15. Žveplo in smodnik	„ 30.—
6. Apnenec (20)	„ 45.—	16. Zbirka 16 geometrijskih ploskev (iz lepenke)	„ 75.—
7. Hribine in zemlje (25)	„ 60.—	17. Zbirka 8 geometrijskih teles (iz lesa)	„ 110.—
8. Kurivo (11)	„ 45.—	18. Zbirka 7 votlih mer 0-011 do 11 (iz pločevine)	„ 40.—
9. Rudninska zbirka I. (20)	„ 60.—		
10. Rudninska zbirka II. (20)	„ 60.—		

KNJIGARNA „UČITELJSKE TISKARNE“
v Ljubljani in podružnica v Mariboru